

Geachte raadsleden,

Het algemeen bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd heeft in zijn vergadering van 3 juni kennis genomen van enkele 'position papers' die door de gezamenlijke GGD'en zijn opgesteld en ingebracht bij de kabinetsformatie. De 'position papers' bevatten inzichten die mogelijk ook voor uw raden relevant zijn.

Door de directeur van de Dienst Gezondheid & Jeugd, tevens Directeur Publieke Gezondheid Zuid-Holland Zuid, is bij de aanbieding van de 'position papers' aan het algemeen bestuur de volgende toelichting gegeven.

"Het afgelopen coronajaar was voor de GGD en GHOR een zeer intensieve periode. Corona heeft Nederland laten zien hoe belangrijk een sterke Publieke Gezondheid is. Maar naast de coronabestrijding staan de gezamenlijke GGD'en en GHOR-bureaus voor een minstens even belangrijke, minder zichtbare publieke taak: het bewaken, beschermen en bevorderen van een gezonde en veilige leefomgeving voor alle Nederlanders. Daarom hebben de 25 Directeuren Publieke Gezondheid, samen met GGD GHOR Nederland, de afgelopen tijd gezamenlijk gedefinieerd wat er nodig is voor een sterke Publieke Gezondheid. Er zijn vier thema's gedefinieerd die de komende periode onze strategische agenda vormen. Zodat ook u kunt blijven rekenen op een stevige partij die werkt aan de publieke gezondheid en veiligheid in onze regio.

Wat is er nodig voor een goede publieke gezondheid en veiligheid?

Een nieuwe informateur is aan de slag gegaan. Voor de Directeuren Publieke Gezondheid betekent dit het startschot om onze agenda voor een nieuw kabinet onder de aandacht te brengen. Met deze mail informeer ik u graag over de 4 thema's waarvan wij vinden dat ze versterkt moeten worden.

1. *Een structurele investering in herstel én versterking van het fundament van de publieke gezondheidszorg, inclusief infectieziektebestrijding en de basis van de jeugdgezondheidszorg.*

Mensen beschermen tegen gezondheidsrisico's waar ze zelf nauwelijks invloed op hebben is de kerntaak van de publieke gezondheid en daarmee van de GGD'en. Op veel plekken in het land is deze overheidstaak te zeer verschaald. Naast een tekort aan voorzieningen en mensen, nodig om in crisis snel op te kunnen schalen, signaleren we dat de basis op verschillende punten ook dringend moet worden versterkt, vooral in de jeugdgezondheidszorg. Voor herstel en versterking van de basis van de publieke gezondheidszorg vragen wij een forse structurele investering vanuit de Rijksbegroting van 425 miljoen euro.

2. *Realiseren van de hoognodige verschuiving van ziekte en zorg, naar gezondheidsbevordering en leefstijl, door te voorzien in een basis preventie-infrastructuur in elke regio.*

Zo lang we de focus niet verleggen naar gezondheid en preventie, in plaats van bijna uitsluitend op ziekte en zorg, dreigen zorgkosten en gezondheidsverschillen alleen maar verder toe te nemen. Nodig is dat er structureel wordt geïnvesteerd in een nieuwe, brede en samenhangende aanpak. Met landelijk vastgestelde normen en een regionale uitvoering. Waarbij landelijke sturing op randvoorwaarden borgt dat meer gezondheid en kansengelijkheid worden ontwikkeld. En waar lokaal en regionaal verantwoordelijkheid wordt genomen om gezondheidswinst te realiseren in een netwerk van partijen. Voor de GGD-rol in het realiseren van een preventie-infrastructuur vragen wij vanuit de Rijksbegroting een structurele landelijke investering van 50 miljoen euro.

3. *Versterken van de informatievoorziening van en door de publieke gezondheid.*

De coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat dringend moet worden geïnvesteerd in een betrouwbare, functionele en veilige informatievoorziening. Niet alleen voor een effectieve en efficiënte uitvoering van publieke gezondheidstaken door de GGD, maar ook in de communicatie en uitwisseling met systemen van externe en landelijke ketenpartners waaronder het RIVM. Bovendien moet er ook in de publieke gezondheid een sprong voorwaarts worden gemaakt, om beter in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen als AI en e-health. Voor de versterking van de informatievoorziening vragen we daarom vanuit de Rijksbegroting een landelijk structureel budget van 100 miljoen euro.

4. *Het opzetten van een robuuste, slagvaardige crisisorganisatie en uitvoeringsinfrastructuur, toegerust en voorbereid op gezondheidscrisis (zoals een pandemie).*

Tijdens een landelijke crisis zoals afgelopen jaar, bleken de lokale en regionale wortels van de GGD, zowel een sterkte als een zwakte. Naast tekort aan capaciteit en verschillen in werkwijzen was een ander groot knelpunt in opschaling en uitvoering vooral gelegen in een nationaal onvoldoende uitgewerkte rolverdeling. Coördinatie en regie op inhoud en uitvoering tussen partners en tussen het landelijke en regionale niveau moet ook beter, zodat meer als één partij kan worden opgetreden. Voor het laten aansluiten van de GGD'en op een landelijke crisisstructuur en -organisatie vragen wij vanuit de Rijksbegroting een structurele investering van 25 miljoen euro.

Het afgelopen coronajaar heeft veel zichtbaar gemaakt waar we in Zuid-Holland Zuid trots op mogen zijn. De lijnen tussen gemeenten, zorgpartners, veiligheidspartners en de GGD zijn kort. We weten elkaar goed te vinden en we zijn in staat om snel zaken tot stand te brengen. Het is gelukt om de zorg overeind te houden, hoewel veel noodzakelijke zorg uitgesteld moest worden. Ook onze GGD moest echter van ver komen om haar rol in een gezondheidscrisis te kunnen oppakken. In februari 2020 waren er bij onze GGD nog geen 8 mensen bezig met infectieziektebestrijding, een jaar later zijn we opgeschaald naar een uitvoeringsorganisatie van ruim 800 medewerkers. Een jaar na de eerste besmettingen zijn we ook in onze regio volop aan het vaccineren, waarbij we soms lijken te vergeten hoe uniek dit is. En tegelijkertijd dreigt door tal van oorzaken het verschil in levensverwachting en jaren in goede gezondheid tussen bevolkingsgroepen groter te worden. En heeft deze periode bij jong en oud mentale en fysieke schade opgeleverd: overgewicht is toegenomen, rokers zijn meer gaan roken, mensen gaan gebukt onder gevoelens van angst en onzekerheid.

Een landelijke versterking van de publieke gezondheid maakt dat ook wij beter in staat zullen zijn om de gezondheid van de inwoners van onze gemeenten te bewaken, beschermen en bevorderen en om voor hen ontwikkelingskansen te creëren."

Met vriendelijke groet,

C. (Cees) Vermeer
Directeur

T 078 -770 3302

E c.vermeer@dgjzhz.nl

Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ
Karel Lotsyweg 40
3318 AL DORDRECHT

